

Ethel Evelyn Hakfelt (f. Bengtsson)

f. 1916 i Malmö S:t Johannes församling

† 2011 i Norrköping

Ethel Hakfelt midsommarafton 1945

Min mormor Ethel Hakfelt föddes den 26 augusti 1916 i S:t Johannes församling i Malmö och hon var dotter till skräddaren Rudolf Valdemar Bengtsson och fabriksarbeterskan Agda Davida Josefina Ohlqvist. Om jag skulle karakterisera mormor Ethel skulle det bli hennes fantastiska konstnärliga talanger i musik, konst och sömnad, hennes milda, men väldigt utpräglade skånska dialekt och hennes svarta tjusiga hår. Alla dessa egenskaper är inte bara en del av mormor som hon var i livet, de är också en tydlig del av hennes ursprung.

Hantverkskunnandet och det konstnärliga har hon från båda sina föräldrar och deras förfäder i generationer. Fadern Rudolf var en erkänt mycket skicklig skräddare, som hade fått sin utbildning i Köpenhamn där han var uppväxt. Hans far Carl August Bengtsson var en närmast legendarisk maskinist och tusenkonstnär vid en av Köpenhamns kvarnar. Ethels mormor Alma Andersson försörjde sig delvis som sömmerska och hennes man Nils Ohlqvist kom från en stor familj där alla barnen var skickliga musiker och sångare. De blev också skickliga hantverkare av olika slag; typografer, handskmakare och sömmerskor. Det lär också vara från slakten Ohlqvist som mormor har fått sitt svarta hår.

Östergatan i Malmö, med Caroli kyrka i bakgrunden ca 1910. Så här såg alltså Malmö ut då mormor växte upp där.

När jag nu har forskat och kartlagt mormor Ethels förfäder ser jag att hon har sina rötter stadigt förankrade i den Skånska myllan. Med några få undantag har hennes förfäder levt i generationer tillbaka i och omkring Malmö. Att följa mormors släktband bakåt i tiden är att följa med på en resa genom det Skånska bondesamhället och industrialismens inträde och omvälvande påverkan på bygden kring storstaden Malmö. Fram till slutet av 1700-talet levde de flesta av hennes förfäder som jordägande bönder, eller drängar och pigor på landsbygden i Skåne. Några levde i Kristianstad län eller Jönköpings län, men alla sysslade de med jordbruk. Vid denna tid en ganska liten stad, men i början av 1800-talet började omvandlingen till industriell storstad och i takt med denna förvandling började mormor Ethels förfäder flytta från landsbygden in till staden Malmö. I mitten på 1800-talet bodde de alla i Malmö och dess förstäder och livnärde sig nu som arbetskarlar, sömmerskor, åkare, smeder, cigarrarbetare, jungfrur etc. År 1874 bor följande av mormors förfäder på olika platser i Malmö:

- ♣ Mormors farfar Carl August Bengtsson är 13 år och bor med sina föräldrar, åkaren Per Bengtsson och hans hustru Sissa Persdotter och två syskon i kvarteret 36 Västerport IX i **S:t Petri församling**.
- ♣ Mormors farmor Cecilia Larsson är 11 år och hon har precis flyttat från L. Slågarp in till storstaden med sina föräldrar, arbetskarlen Anders Larsson och hans hustru Anna Magnusdotter och sina fyra syskon. Familjen bor nu i kvarter 33 i Östra förstaden, **Caroli församling**.

- ♣ Mormors morfar Nils Ohlqvist är 3 år gammal och bor med sina föräldrar, smedsgesällen Anders Nilsson Ohlqvist och hans hustru Elna Larsson och tre syskon i kvarteret 53 i Södra förstaden, **S:t Petri församling**.
- ♣ Mormors mormor Alma Sofia Charlotta Andersson är 1 år gammal och bor med sina föräldrar, cigarrarbetaren August Wilhelm Andersson och hans hustru Sofia Fredrika Petersdotter i kvarteret Näktergalen X i **Caroli församling**.

När mormor Ethel föddes 1916 hade hennes släktingar bott i storstaden Malmö sedan länge och man kan föreställa sig att hon med tiden blev en riktig storstadsflicka, även om hon under de tidiga åren bodde strax utanför själva staden. Mormors föräldrar, Rudolf och Agda jobbade hårt för att kunna etablera sig som skickliga hantverkare i storstadens starka konkurrens. De fick säkert jobba många timmar per dygn och hade kanske bara en stund ledigt om söndagarna. Rudolf hade ett herr- och damskrädderi på Korsgade i Köpenhamn och de bodde i en liten lägenhet på Vallby Langgade, medan mormor Ethel togs om hand av sina morföräldrar Nils och Alma Ohlqvist och bodde hos dem på "Farmen". Farmen var familjens bondgård, som egentligen hette Agneslund och låg i den ännu lantliga mellersta förstaden, öster om S:t Pauli kyrka.

Man kan föreställa sig att mormor tidigt kom att känna sig hemma i både Malmö och Köpenhamn. Hon har själv berättat att hon tidigt både talade och läste danska flytande och att hon kände Danmark som sitt andra fosterland. *"Det var roligt att åka lyståget "blyttåget" till Klampenborg och den vackra bokskogen. I sällskap med min farfar Carl August firade vi alltid mor Agdas semestervecka. Då låg vi i gräset på en filt, man gjorde så på den tiden. Vi åt och drack från medhavd matkorg, medan dovhjortar stod i skogsbrynet och såg på oss. Farfar hade gott om pengar och bjöd oss hela familjen att åka i öppen landå med hästspann, det var så tjuisigt och jag fick en fin ballong. Men Carl August, som var lite rundnätt råkade sätta sig på ballongen så att den sprack och jag blev misslynt, men det gick över för han var ändå så snäll och godhjärtad."*

Ethel ca 5-6 år gammal

Då mormor var 4-5 år bodde hon på prov hos sina föräldrar i Köpenhamn då de ville göra ett försök att ta hand om henne. Eftersom Agda arbetade så fick en grannfamilj ta hand om mormor. Fadern där hette Pedersen och var bilmekaniker och mormor tillbringade mycket tid med honom i hans verkstad. Enligt henne själv är Pedersen mycket förtjust i henne och ville gärna höra henne sjunga slagdängor för honom. Efter ett år

På Farmen Agneslund ca 1922. Mormor är 3:e från höger.

kom emellertid hennes mormor Alma och hämtade hem henne. De tyckte väl inte att förhållandena i Köpenhamn var de bästa och morfar Nils längtade så efter mormor att han var rent sjuklig. Mormor Ethel uttryckte det som att hon nu fick komma tillbaka till sitt trygga hem i Agneslund igen. Mormor började på Sorgenfriskolan, som var bygd på moster Elins mark ett stenkast från Agneslund. Mormor var mycket konstnärlig redan som liten flicka och ville helst bli teckningslärare, men fick istället gå i fortsättningsskola efter 7:e klass. Senare gick hon 2-årig hushållslinje, men bara på lördagarna och kunde därför börja jobba på Mazettis chokladfabrik samtidigt. Hon var nu 13 år och sparade pengar till sina konfirmationskläder. Hon fick betalt för arbete från klockan 7 på morgonen då fabriksvisslan göd och fram till klockan 5 på eftermiddagen. Hon jobbade med att tillverka marsipanfigurer och för det arbetet fick hon 13 kronor och 89 öre i veckan. Hennes mormor Alma hjälpte henne att spara pengarna på banken och senare kunde de fina konfirmationskläderna inköpas i Köpenhamn – så klart!

Ethel och Bertil

Efter konfirmationen (ca 1931) blev mormor elev på en fin frisersalong där hon utbildade sig till damfrisörska vilket tog 3 ½ år. Efter detta gjorde mormor, som hon själv uttryckte det "så gjorde jag uppbrott med mitt unga liv och det blev Köpenhamn för gott". 19 år gammal flyttar alltså mormor till Köpenhamn och ville nu klara sig själv och bestämma över sitt eget liv. Hon hade dock bara bott i Köpenhamn ett ½-år då hon träffade min morfar Bertil Andersson (senare tog han namnet Hakfelt). Bertil arbetade då som handskmakare i en dansk firma och mormor arbetade som manikyrist i en frisersalong på Kongevej. De gifte sig med så småningom i Gustavskyrkan i Köpenhamn och bosatte sig en tid i Köpenhamn på Grönegade i stadsdelen Vanløse. I Köpenhamn föddes också förste sonen Ingvar, på Rikshospitalet. Mormor och

morfar levde nu i Köpenhamn och hade sina stora familjer runt omkring sig. Morfar Bertils familj var mycket stor och var till stor del bosatt i Helsingborg och mormors

morföräldrar och farföräldrar bodde i malmö, på andra sidan detsmala sundet. Alla var de hantverkare och storstadsbor och man kan tänka sig att detta utgorde en stark trygghet med gemenskap, likartade yrken att utbyta erfarenheter om, kontaker att få hjälp av när man skulle utvecklas i sitt yrke och inte minst som stöd från nära och kära.

Här följer nu en redogörelse för hur moror Ethels förfäder kom att flytta från landsbygden in till Malmö och var de kommer ifrån. Jag har valt att dela upp redogörelsen i tre kapitel; ett för Ethels farfar och farmor **Carl August Bengtsson** och **Cecila Larsson**, ett för hennes morfar **Nils Ohlqvist** och ett för hennes mormor **Alma Sofia Andersson**.

Kapitel 1

Maskinmästaren och tusenkonstnären Carl August Bengtsson och hans förfäder från Schartofta

Carl August Bengtsson hemma på Spånggatan i Malmö

Carl August Bengtsson föddes i Malmö Caroli församling den 5 februari 1861 och han tillhör den del av släkten som först flyttade till Malmö. Han är son till åkaren Pehr Bengtsson, som också han är född i Malmö Caroli församling, den 23 mars 1829. När mormor Ethel föddes i Malmö S:t Johannes 1916 hade alltså hennes far, farfar, farfars far och farfars farfar bott i Malmö i nästan 100 år.

Mormor har beskrivit sin farfar Carl August som en tusenkonstnär. Han började sin yrkesbana som smedsgesäll, men blev så småningom maskinist. En typisk yrkeskariär vid denna tid då maskiner av alla slag blev vanligare och vanligare i olika verksamheter. 1890 flyttar han och familjen till Köpenhamn där han fått jobb som 1:e maskinist vid valskvarnen. Han var en skicklig hantverkare och gjorde allehanda smidesarbeten och sydde till och med kläder. Av mormor har jag förstått att han var en mycket levnadsglad person, som tyckte mycket om mat, dryck och cigarrer.

Den 25 oktober 1885 gifte sig smedsgesällen Carl August Bengtsson med pigan Cecilia Larsson i Caroli församling. Carl August är 24 år och Cecilia är 22 år, men de har redan varit fästefolk en längre tid då första barnet, sonen Carl Edvin hade fötts redan ett år tidigare som oäkta barn till de båda. I kyrkoboken för födda i Malmö Caroli församling den 19 oktober 1884 kan man läsa följande anteckning för sonen Carl Edvin "Smedsgesällen Carl August Bengtsson fr. S:t Petri församling anmälde d. 15/9 1885 sig under äktenskapslöfte vara fader till Carl Edvin, begärde att modern skulle blifva såsom hans hustr. kyrktagen och uttog lysning till äktenskap med henne". De gifte sig visserligen ettår efter första barnets födsel, men de bodde inte ihop innan de gift sig då Cecilia och sonen Carl Edvin är noterade på samma adress som hennes föräldrar fram till 1885.

Carl August och Cecilia fick fem barn, varav mormors far Rudolf valdemar var yngst och föddes i Köpenhamn:

- **Carl Edvin** f. 19 oktober, 1884 i Malmö Caroli församling
- **Ernst Hugo** f. 11 maj, 1886 i Malmö S:t Petri församling
- **Elise Gunhild** f. 13 januari, 1888 i Malmö S:t Petri församling
- **Erik Konrad** f. 9 februari, 1890 i Malmö S:t Petri församling
- **Rudolf Valdemar** 8 oktober, 1895 i Köpenhamn

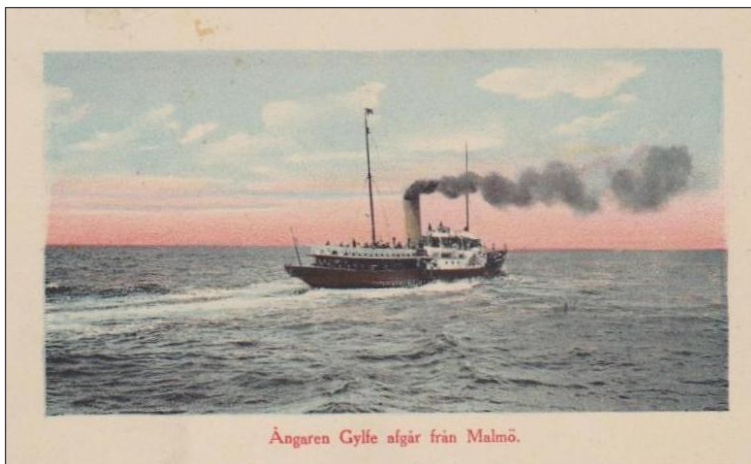
När jag skulle börja forska kring mormors fars släkt hade jag väldigt lite att gå på eftersom mormor inte kunde komma ihåg församlingsnamn eller årtal. Då detta är den information man bara måste ha för att kunna finna rätt kyrkoböcker var det ganska bekymmersamt, men jag Googlade på den information jag hade, vilket var Carl August Bengtsson, 1:e maskinist och kvarnen i Köpenhamn. Då fick jag upp följande helt fantastiska lilla skildring av födelsen av Carl Augusts och Cecilias näst yngste son Erik Konrad. Detta är ett utdrag ur avhandlingen "Folkhemmets arbetarminnen", som författades av Bo G. Nilsson på 1940-talet. Under rubriken Dramatic birth kan man läsa:

"On Sunday, 9th February, 1890 there was great commotion in the little flat at 100, Norra Vallgatan, where Carl August Bengtsson, machine assistant at the Roller Mill, lived with his wife Cecilia, nee Larsson, their sons Karl Edvin and Ernst Hugo and their daughter Elise Gunhild. The 27-year-old young wife had given birth to her fourth child, a boy, who had now lain there all day without showing any interest in this important event. Not the least sound had been heard from him, and the midwife explained: "he won't survive the night, best fetch the parson and get the child christened, if one doesn't want him to be tucked down a heathen."

A message went to young Parson Meier in St. Peter's parish, who promised to come after Evensong. In the interval that passed, my aunt (father's sister) and her husband, Ludvig Frost, the tanner, arrived. He was always particularly keen on alcohol, both then and later on, and thought that one could pass the time by drinking a glass of brandy and toasting to a "happy outcome". Whether he or anyone else present suggested it, or anyone thought they knew that brandy would probably be good for children in such circumstances, anyhow I appear, according to the story, to have really been given a spoonful of brandy and they assure me that I opened wide for more. The parson came and I was christened Erik Konrad. Whether it was the brandy, or the christening ceremony or the fact that my eldest brother fell down the

stairs outside with a crash in the middle of the christening; my brothers and sister had been sent to my Grandmother (father's mother), who lived further along the corridor on the second floor, for the whole day, he was now running to Grandmother and the result was that he went flying head over heels down the steps; - this was how my curiosity about life was awoken. I got better and three months later bore my mother company on a sea trip on the paddle steamer Gylfe to Copenhagen, where Father had got a job at Sortedamm Mill. It was to be the city where I spent my childhood and years of growing up. A time of all sorts of experiences, but nothing at all to do with

bookbinding; the fact that I include the events of this time in my account anyway may perhaps seem unjustified?"

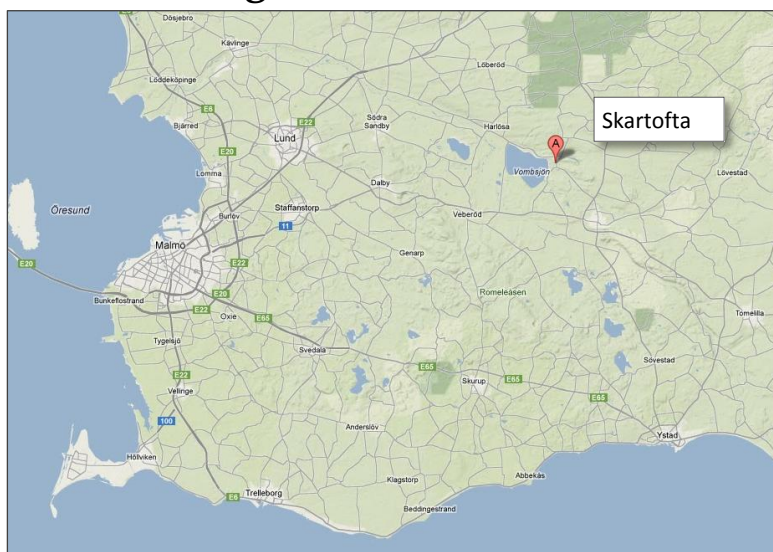
Den 10 maj 1890 (enligt flyttlängden för Malmö S:t Petri församling) steg alltså Cecilia ombord på Ångaren Gylfe med sina fyra

barn för att åka den korta sträckan över sundet till Köpenhamn. Där bosatte de sig på Norre Allé 15.

Fem år senare, den 8 augusti 1895 föds mormors far Rudolf Valdemar i Köpenhamn. Tyvärr går modern Cecilia bort i cancer endast 40 år gammal. Vid denna tid, i början på 1900-talet hade familjen flyttat tillbaka till Malmö och barnen gick i skola där. Mormors far, yngste sonen, Rudolf hade läshuvud och ville bli präst, men fadern Carl August hade inte råd med det utan han fick bli hantverkare och utbildade sig till skräddare istället. Alla barnen blev hantverkare av olika slag. Kanske inte konstigt med en så häändig far.

Rudolf och hans blivande hustru (mormors föräldrar) konfirmerades tillsammans och man kan nog gissa att det var då de träffades för att senare bilda familj tillsammans. När mormor föddes var de ännu inte gifta, utan de gifte sig i Gustavskyrkan i Köpenhamn (de också) först tre år efter att mormor var född, alltså 1919. De vigdes av den unge prästen Arvid Bohman, som senare skulle komma att viga även mormor och morfar i Gustavskyrkan. Rudolf och Agda höll sitt bröllop själva och ingen viste något förän efteråt.

Släkten Bengtsson och deras anor från Skartofta socken

Mormors farfars släkt kommer i huvudsak från den lilla socknen Skartofta, eller Schartofta som den hette i gamla kyrkböcker. Byn Schartofta låg vackert belägen strax väster om Öveds kloster. De äldsta anorna jag har funnit för Carl August Bengtssons är Åborna och deras familjer på de två hemmanen Schartofta No 7 och Tjerby No 11.

På **Schartofta No 7** bodde bonden och Åbon [1802] Nils Nilsson och hustrun [1803] Karin Larsdotter. De fick sju barn, varav äldsta dottern Bengta tog över gården i samband med att hon gifte sig.

[1802] Nils Nilsson 1679(?) - 1736

Gift med [1803] Karin Larsdotter f. 1683(?) † 1736

[901] Bengta f. 28 maj, 1711	Bolla f. 18 juli, 1713	Kerstin f. 2 juli, 1715	Olof f. 8 april, 1719
Lars Anna f. 20 november, 1721 † 28 november, 1721	Pär f. 28 februari, 1723	f. 7 maj, 1725	

Kyrkan i Öved där Skartofta-borna döptes, vigdes och begravdes

På **Tjerby No 11** bodde bonden och Åbon [1804] Anders Nilsson och hustrun [1805] Boel Nilsson. Anders Nilsson anges vara 82 år vid sin död 1756 vilket betyder att han är född ca 1674, alltså två år innan slaget vid Lund. Kriget var inte slut i och med slaget i Lund men svenskarna hade nu fått ett fotfäste i Skåne. Under 1677 brändes många byar och städer i Skåne på order av Kristian V för att försvåra för svenskarna. Under 1677 försökte

danskarna även storma Malmös fästning men misslyckades. Kriget slutade på alla fronter 1679 och fred slöts med Danmark i Lund den 27 september 1679. Skartofta ligger bara 25 km från platsen där slaget stod och man kan nog tänka sig att detta var mycket besvärliga tider för invånarna i socknarna kring Lund och Malmö.

[1806] Anders Nilsson 1674(?) - 1756

Gift med [1807] Boel Nilsson f. 1685(?) † 1720

[903] Helena

f. 1716

† 1783

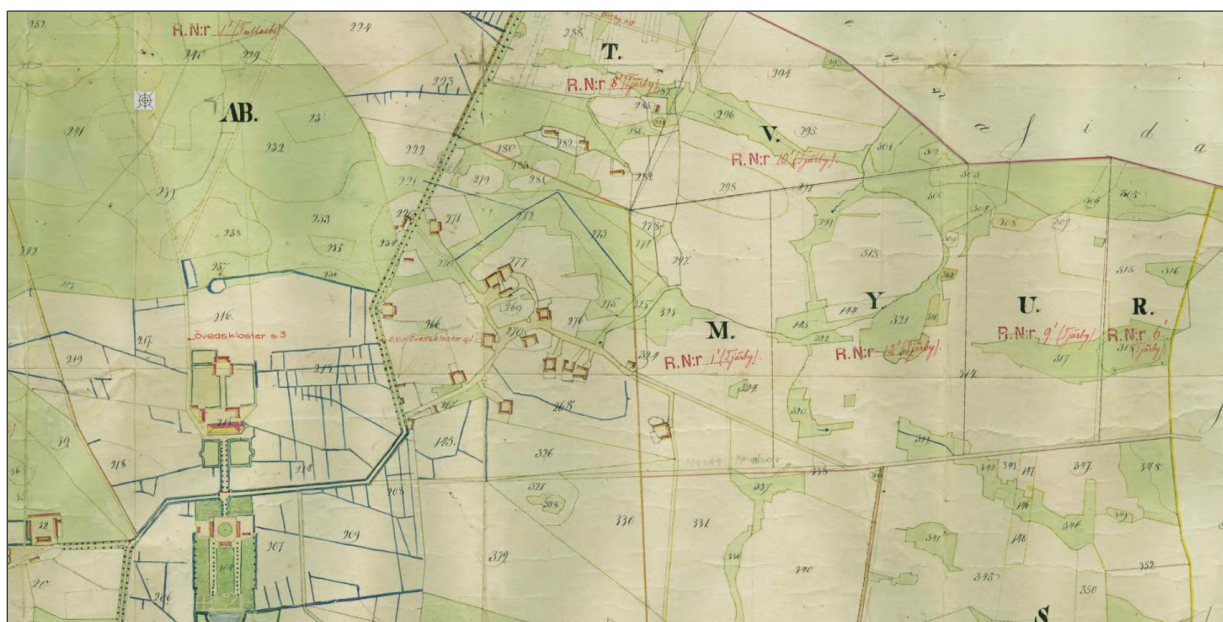
1700-talsslottet Tullerbo

Byarna Skartofta och Tjerby låg på ömse sidor om Tullerbo herrgård strax nordost om Vombsjön i Sjöbo kommun; Skartofta i

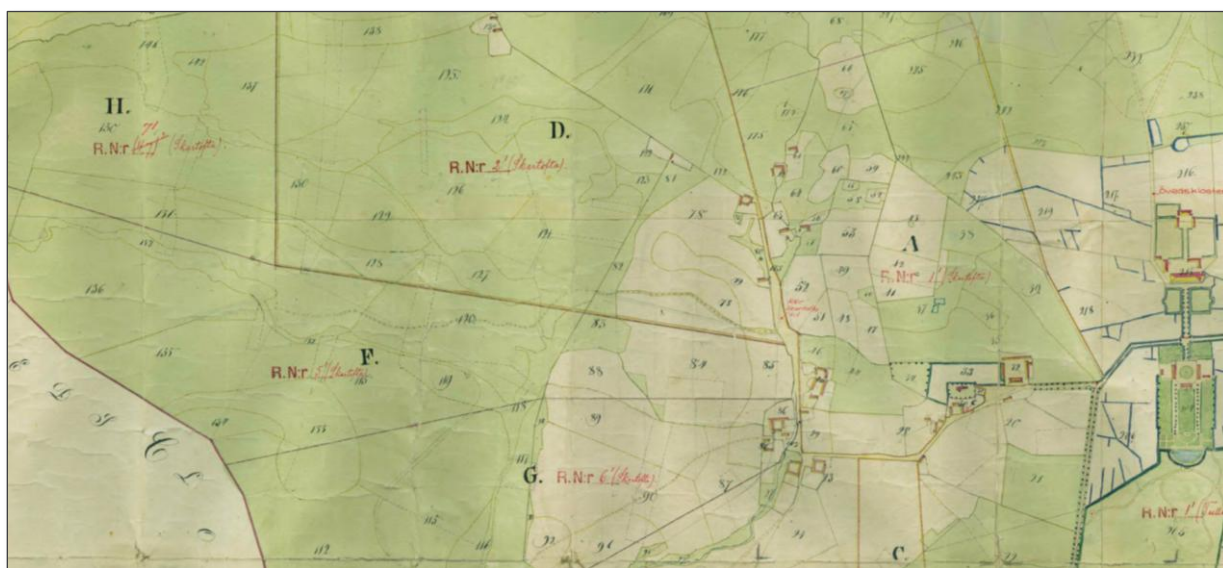
väster och Tjerby i öster. Det var säkert en mycket vacker trakt präglad av det gamla och vackra klostret. På kartan nedan ser man tydligt hur Tjerby breder ut sig öster om

själva klosterområdet och våra förfäder Anders Nilsson och Boel Nilsson bodde alltså i någon av gårdarna i byn strax öster om den långa allén som löpte från norr in till klostret. Kartan är en skifteskarta från 1842 och anger hur de olika odlingslotterna skulle slås ihop och fördelas mellan de olika gårdarna. Markfördelningen visar alltså läget ca 100 år efter Anders och Boels tid, men husens placering är säkert i stort sett

den samma. Tjerby No 11:s ägor är ganska små och ligger utanför bild nere i sydöstra hörnet av socknen.

På samma skifteskarta från 1842 kan man se att Schartofta by ligger väster om Tullasbo slott och att Schartofta No 7 har sina ägor längst ut till vänster (lotten H). Vidare kan man också se att Schartofta No 2 (lotten D) är en av de största ägorna.

[903] Helena Andersdotter på Tjerby No 11 gifte sig med bondsonen [902] Mårten Olsson år 1738. Mårten kom från grannförsamlingen Östra Kärrstorp, strax nordost om Skartofta och Tjerby. Helena och Mårten tog över gården Tjerby No 11 och bosatte sig där. Den 4 november 1738 föddes dottern Kierstina. Hon skulle så småningom gifta sig med bondsonen [450] Bengt Bengtsson från grannsocknen Västerstad.

[902] Mårten Olsson 1708(?) - 1782

Gift med [903] Helena Andersdotter f. 1716 † 1783

[451] Kierstina

f. 4 november, 1738 på Tjerby No 11

† 22 januari, 1796 på Schartofta No 2

Så här vackert är det i skogarna runt Tulllesbo och Skartofta

[901] Bengta Nilsson från Schartofta No 7 är född den 28 maj 1711 och hon gifte sig den 27 mars 1737 med bondsonen [900] Bengt Bengtsson, som var inflyttad från grannsocknen Västerstad. De bosätter sig på Schartofta No 7. Det är oklart när [901] Bengta Nilsson dör, men hennes man [900] Bengt Bengtsson dör den 17 januari 1791 och är då inhyst på Schartofta No 7. Av kyrkböckerna att döma brukar nu dottern Karna (f. 1740) och hennes man Pär Pärsson gården

Schartofta No 7.

[900] Bengt Bengtsson 1710(?) - 1791

1. Gift 27 mars, 1737 med [901] Bengta Nilsson f. 1711(?) † (?)

[450] Bengt f. 11 januari, 1738 † 25 maj, 1798	Karna f. 29 mars, 1740	Ingar f. 1741(?) † 1743	Nils f. 18 juli, 1744
Pär f. 13 mars, 1748	Ingar f. 13 juni, 1752		

2. Gift med Eliena Nilsson f. (?) † (?)

Det är oklart hur gården Schartofta No 2 kom i familjen ägo, men då [450] Bengt Bengtsson och bonddottern [451] Kierstina Mårtensdotter gifter sig ca 1757-1759 bosätter de sig på Schartofta No 2. Av bouppteckningarna att döma är det Kierstina som är den förmögna och kanske får hon Schartofta No 2 med sig som hemgift. Jag har sett det förr i flera andra släktutredningar, rika bonddöttrar som gifter sig med bondsöner från andra socknar och får med sig ett rejält arv. Bouppteckningen efter [451] Kierstina Mårtensdotter är i alla fall väldigt omfattande och beskriver en förmögen storbondes hushåll på Schartofta No 2.

[450] Bengt Bengtsson 1738 - 1798

1. Gift 1757-1759(?) med [451] Kierstina Mårtensdotter f. 1738 † 1796

Pär f. 30 maj, 1760 † 31 maj, 1761	[225] Boel f. 14 mars, 1762 † (?)	Anders f. 12 januari, 1765	Nils f. 27 april, 1767
Ola f. 1769 † 1796	Ingar f. 11 september, 1770	Karna f. 27 augusti, 1773	Hanna f. 27 augusti, 1773
Per f. 9 september, 1774 † 1777	Pehr f. 5 juli, 1777 † 1778	Kierstina f. 7 juli, 1780	

2. Gift 20 augusti, 1796 med Elsa Månsdotter f. (?) † (?)

Kierstena f. 3 april, 1797	Bengt f. 9 februari, 1799
--------------------------------------	-------------------------------------

[450] Bengt Bengtsson och hans hustru [451] Kierstina Mårtensdotter på Schartofta No 2 fick 11 barn tillsammans varav ett är [225] Boel Bengtsdotter. Boel är farfars mor till maskinisten Carl August Bengtsson, mormor Ethels farfar.

Bara åtta månader efter första hustruns död, den 20 augusti 1796 gifter [450] Bengt Bengtsson (58 år gammal) sig med pigan Elsa Månsdotter och den 3 april 1797 föds dottern Kierstena. Ett år senare, den 25 maj 1798 inträffar det hemska att [450] Bengt Bengtsson omkommer då boningshuset på Schartofta No 2 brinner ned. I bouppteckningen står det:

"...gamla gårdmannen Bengt Bengtsson i Skartofta, som wid en upkommen olyckelig Eldswåda den 25te sidstl. Maii ändat sitt lif och blifwit ett rof för lågorna..."

Han efterlämnar nu andra hustrun Elsa Månsdotter och deras 1 år gamla dotter Kierstena. Det verkar ha rått god sämja i familjen och man kan ana att alla barnen i det tidigare äktenskapet har fått del av arvet vid tidigare skiften då det i bouppteckningen står:

"...efter sig lämnat Enkan Ellsa Måns dotter med 1 litet barn dotteren Kierstina 1 år gl, warandes efter honom flere myndiga Söner och döttrar men hwilka icke påstå något arf efter sin fader, utan öfwerlämna dett till Enkan med dess omyndiga Barn så wida dett lefwer tills dett upnår myndiga år..."

Enkan Elsa Månsdotter är också havande och den 9 februari 1799 föds sonen Bengt. Troligen visste man detta vid tiden för bouppteckningen (trots att hon bara var några veckor in i sin graviditet) eftersom man skrev på följande vis i bouppteckningen:

"...med den reservation att i händelse Enkan efter förmelande skulle wara i fruktsamt tillstånd, och hon till werlden framföder sitt foster och dett wid lif

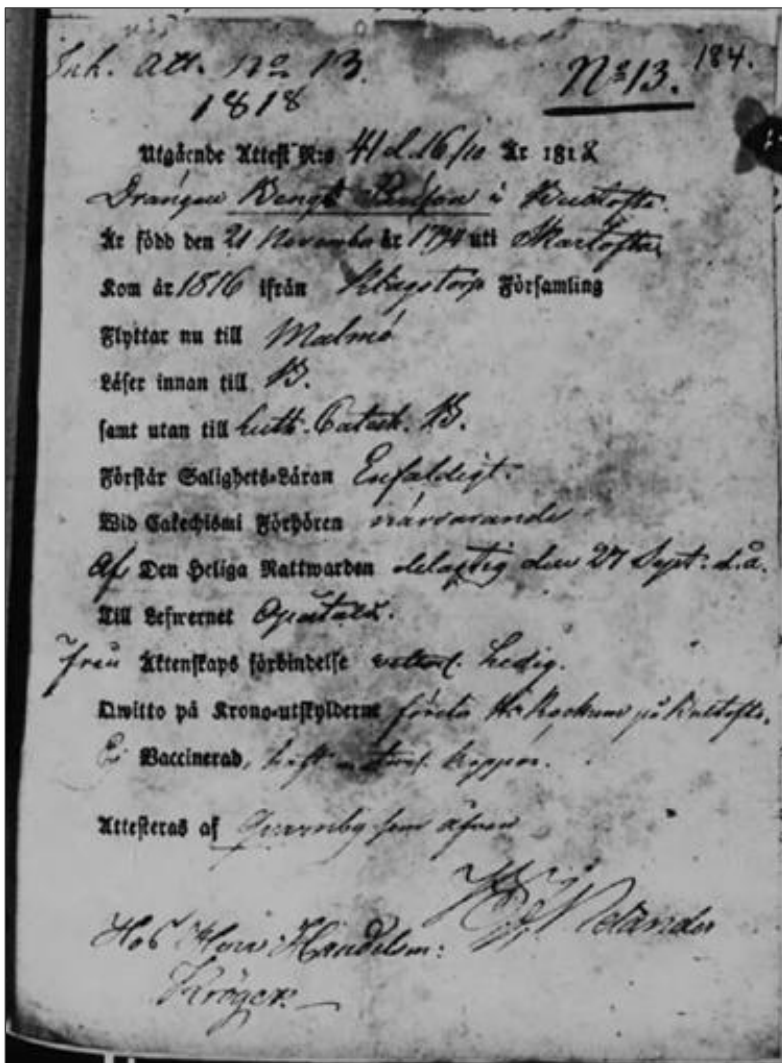
blifver, kommer arfwe Summan då efter lag att de befintlige Barnen emellan fördelas."

[450] Bengt Bengtssons och hustrun [451] Kierstina Mårtensdotter ägde en betydande del av marken i lilla Schartofta och hushållet hade det mycket gott ställt, vilket främst framgår av bouppteckningen efter Kierstina. Dock var det sex barn som skulle dela på detta och man kan ana att dottern [225] Boel Bengtsdotter inte hade samma välstånd som sina föräldrar. Den 8 april 1781 gifte hon sig med drängen [224] Pehr Larsson från Tjerby. Paret bor inhysta (alltså ej jordägande) på Schartofta No 8. De får 7 barn varav ett är [112] Bengt Pehrsson, farfar till maskinisten Carl August Bengtsson.

[224] Pehr Larsson 1752 - (?)

1. Gift 8 april, 1781 med [225] Boel Bengtsdotter f. 1762 † (?)

Lars f. 28 februari, 1782	Mårten f. 21 februari, 1783	Christensa f. 17 oktober, 1784	Ola f. 21 november, 1785
Pehr f. 2 mars, 1788	Lars f. 20 juli, 1790	[112] Bengt f. 21 november, 1794 † 14 januari, 1844	

Flyttattesten för drängen [112] Bengt Pehrsson

[112] Bengt Pehrsson är född den 21 november 1794 på Scharftofta No 8. Husförhörslängderna i Skartofta är otydliga och till viss del ofullständiga vid denna tid, så det har inte gått att helt följa familjen, men år 1818 finner jag flyttattesten för drängen [112] Bengt Pehrsson i Malmö S:t Petri kyrkoarkiv. Det framgår att Bengt nu flyttar från Bustofta och att han dessförinnan har bott i Klagstorp fram till 1816. Bengt Pehrsson är alltså den förste av våra förfäder som flyttar från landsbygden in till storstaden Malmö. Det var säkert mycket hårda tider i början på 1800-talet och Bengt Pehrsson flyttar mycket de kommande åren. Både inom Malmö stad, men flyttar så småningom ut på landet igen, till byn Rosengård i Västra Skrävlinge. Här har han tjänst

som statardräng. En statare var en gift lantarbetare som fick en stor del av sin lön (stat) in natura av en jordägare (patron). Även om statarnas villkor var reglerade i ett bindande kontrakt på ett år, ouppsägligt för båda parter under året, blev många statare i praktiken livegna på de gårdar där de var anställda. Det var vanligt att statarfamiljer flyttade ofta.

[112] Bengt Pehrsson gifter sig den 16 oktober 1825 i Malmö Caroli församling med pigan [113] Bengta Hörgren från Lackalänga utanför Malmö. Även om Bengt och Bengta inte bor kvar i Malmö livet ut, kommer sonen [56] Pehr Bengtsson att bosätta sig i och leva större delen av sitt liv i storstaden Malmö.

[112] Bengt Pehrsson 1794 - 1844

1. Gift 16 oktober, 1825 med [113] **Bengta Hörgren** f. 1797 † 1843

Helena Botilla f. 5 augusti, 1826 † 1832	[56] Pehr f. 23 mars, 1829	Bengt f. 11 januari, 1831	Helena Botilla f. 2 november, 1833
---	--------------------------------------	-------------------------------------	--

Mårten
f. 19 juli, 1836

Mormor Ethels farfars far [56] Pehr Bengtsson är alltså född i Malmö Caroli församling den 23 mars 1829, men samma år flyttar familjen till byn Rosengård i Västra Skrävlinge församling. Detta är strax nordost om själva Malmö. Här växer han upp, troligen i någon av de många statarlängorna och säkert under mycket knappa förhållanden. När han bara är 13 år gammal dör mamman och ett år senare dör fadern och samma år flyttar [56] Pehr Bengtsson till Lockarp. Under de närmaste åren flyttar den unga drängen mellan församlingarna Lockarp, Husie och Stävie för att slutligen år 1851 lämna landsbygden och flytta till Malmö Caroli församling. Den 20 maj 1855 gifter han så med pigan [57] Sissa Pehrsson som är född i Ullstorp i Kristianstad län. De vigs i hemmet och i kyrkoboken för vigda i Malmö S:t Petri församling står det:

Den 20 maj 1855 vigdes åkaren [56] Pehr Bengtsson med pigan [57] Sissa Pehrsson i hemmet i Malmö S:t Petri församling. De fick tre barn varav ett är min mormors farfar [28] Carl August Bengtsson. Dottern Elisa Benedicta flyttar för övrigt till Amerika den 7 juli 1891.

"...ärlige och beskedlige Pehr Bengtsson, 26 år gammal och Pigan, ärliga och gudfruktiga Sissa Pehrsson, 28 år gammal, dotter af Torparen Pehr Hansson och dess hustru Elna Nilsson å Efverödsgård. Hemmavigde den 20 maj 1855."

På detta sätt kom så mormors farfar och hans förfäder från landsbygden i centrala Skåne, via Västra Skrävlinge, Lockarp, Husie och Stävie in till storstaden Malmö.

Kapitel 2

Typografen Nils Ohlqvist och hans förfäder från byarna sydost om Malmö

Mormor Ethels morfar, typografen Nils Ohlqvist föddes i Malmö Caroli församling den 28 juli 1871. Enligt mormor var Nils en vacker man och att han, liksom övriga i hans familj hade svart hår. Det ska vara efter honom som både mormor och hennes mor Agda har sitt svarta hår. Nils Ohlqvist omkommer vid en drunkningsolycka i Gävle. Det är oklart när detta skedde, men enligt mormor Ethel var han inte gammal när han omkom.

[30] Nils Ohlqvist gifter sig den 24 mars 1894 i Malmö S:t Pauli församling med [31] Alma Sophia Charlotta Andersson. De får två döttrar varav mormor Ethels mor Agda var yngst:

- **Ellen Dagmar Theresia** f. 13 maj, 1894 i Malmö S:t Pauli församling
- **Agda Davida Josefina** f. 16 juni, 1895 i Malmö S:t Pauli församling

Nils Ohlqvist är son till smedsgesällen [60] Anders Nilsson Ohlqvist och hans hustru [61] Elna Larsdotter. Både Anders och Elna var födda på landet utanför Malmö och flyttade in till staden som unga nygifta. De fick en stor familj med nio barn. Med undantag för åren 1878-1881 bodde de i Malmö från 1870:

1870-1874 bodde de i Malmö Caroli församling

1874-1878 bodde de i Malmö S:t Petri församling

1878-1881 bodde de i Trelleborgs församling

1881-1883 bodde de i Malmö Caroli församling

1883-1885 bodde de i Malmö S:t Petri församling

1885-1894 bodde de i Malmö S:t Pauli församling

Liksom de flesta andra arbetarfamiljerna under denna tid så flyttade de väldigt ofta och jag har räknat till minst 10 olika adresser under åren.

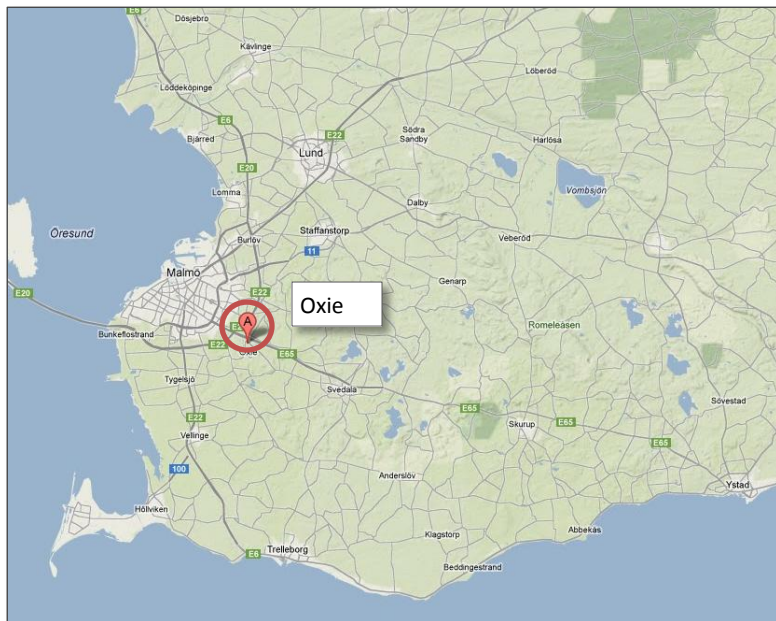
[60] Anders Nilsson Ohlqvist 1844 - 1893

1. Gift 3 maj, 1868 med [61] Elna Larsdotter f. 1846 † (?)

Hans f. 2 augusti, 1868	[30] Nils f. 28 juli, 1871	Ida Betty f. 13 december, 1873	Hilda Augusta f. 26 juli, 1876
Josefina Ingeborg f. 19 mars, 1879	Alma Amalia f. 26 januari, 1881 † 5 februari, 1884	Gustaf Albin f. 11 december, 1883	Ludvig Valdemar f. 1 november, 1885

Alma Amelia
f. 1 november, 1887

Anders Nilsson Ohlqvist och hans förfäder från Oxie och Södra Sallerup

Smedsgesällen [60] Anders Nilsson Ohlqvist är född i byn Oxie strax sydost om Malmö stad. Han är son till husmannen [120] Nils Andersson och hans hustru [121] Ingeborg Persdotter på Oxie No 2. Detta är troligen ett gathus i Oxie by, vilket motsvaras av Oxie kyrkby idag.

Även fadern [120] Nils Andersson är född på Oxie No 2 den 11 oktober 1803. Modern [121] Ingeborg Persdotter är född i Kattarp i

Södra Sallerups församling, grannförsamling norr om Oxie (se nedan för mer detaljer om Ingeborg Persdotter). [120] Nils Andersson och [121] Ingeborg Persdotter gifter sig den 5 februari 1830 i Oxie och de får åtta barn tillsammans, som samtliga är födda i Oxie. De bor alltså hela livet på Oxie No 2.

[120] Nils Andersson 1803 - 1871

1. Gift 5 februari, 1830 med [121] Ingeborg Persdotter f. 1805 † 1869

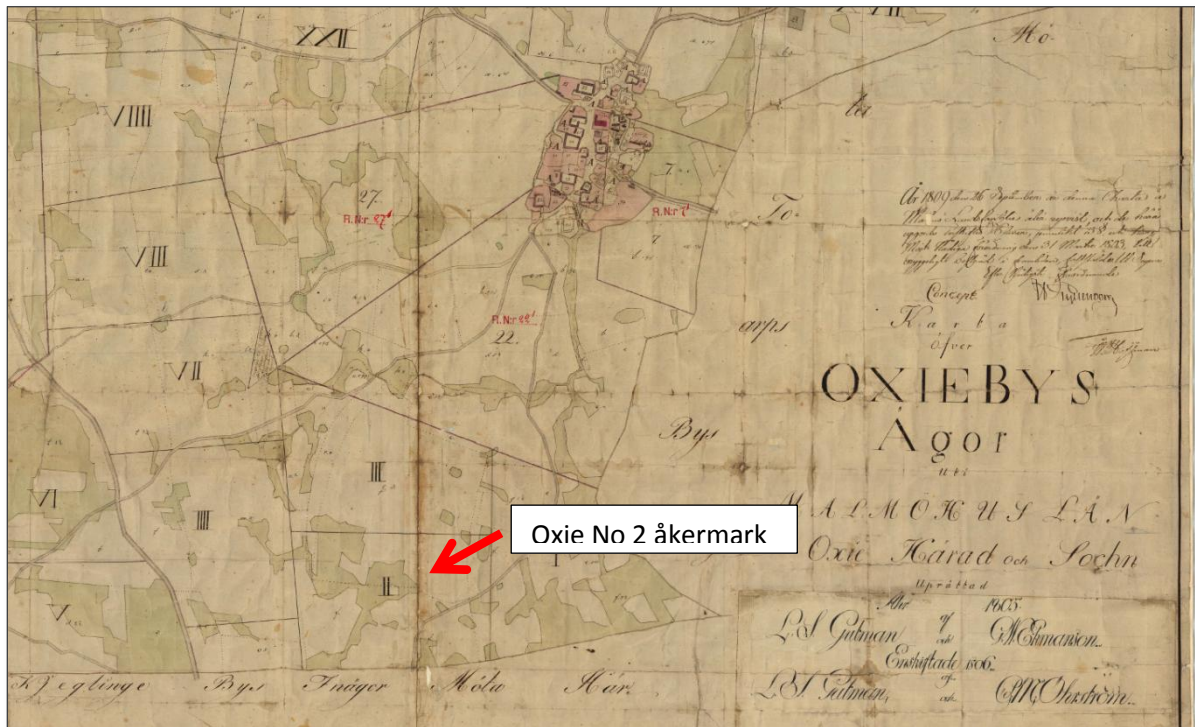
Per f. 6 april, 1830 † 1836	Nils f. 12 november, 1832	Sissa f. 29 maj, 1835	Kristina f. 29 november, 1839 † 8 januari, 1840
Pehr f. 6 juli, 1841	[60] Anders f. 6 augusti, 1844 † 5 maj, 1893	Magnus f. 25 oktober, 1847	Hans f. 17 december, 1854

[120] Nils Andersson är son till Åbon på Oxie No 2 [240] Anders Nilsson och hans hustru [241] Bengta Pehrsson. Båda föräldrarna är födda i Oxie och fadern är troligen även han född på Oxie No 2, vilket betyder att Nils Ohlqvists förfäder har bott där minst sedan mitten på 1700-talet. Oxie kyrka uppfördes på 1100-talet och räknas idag som Malmö kommuns äldsta kyrka.

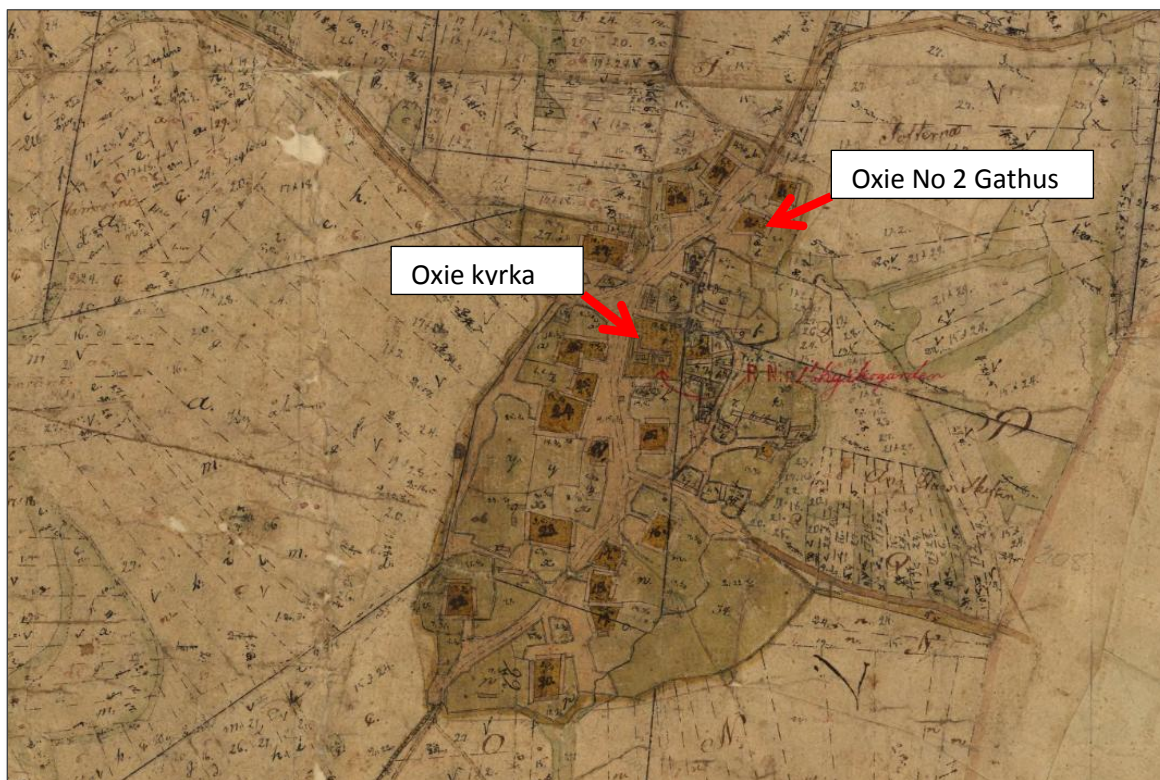

Oxie kyrka där Nils Ohlqvists förfäder har döpts, vigts och begravts

Oxie by genomgick aldrig storskifte, men däremot enskiftades byn år 1805-06 och det är i samband med detta som kartorna nedan är ritade. En av de större egendomarna på Oxies bys ägor är Kristinebergs gård, vilken bildades av hemmanen nr 2 (vilket alltså är Åbon [240] Anders Nilssons gård), 15, 16 och 18. Dessa var frälse under Skabersjö gods.

Före enskiftet låg bebyggelsen samlad på en drygt 250 x 500 meter stor bytomt, vilken var placerad i den östra delen av markerna. Vid den östra sidan av byplatsen rann ett mindre vattendrag. Kyrkan låg centralt på byplatsen och det fanns dessutom flera gatuhus i byn. På den äldsta lantmäterikartan är inte enskilda byggnaderna utritade utan det är enbart läget för de enskilda gårdarna som är markerade.

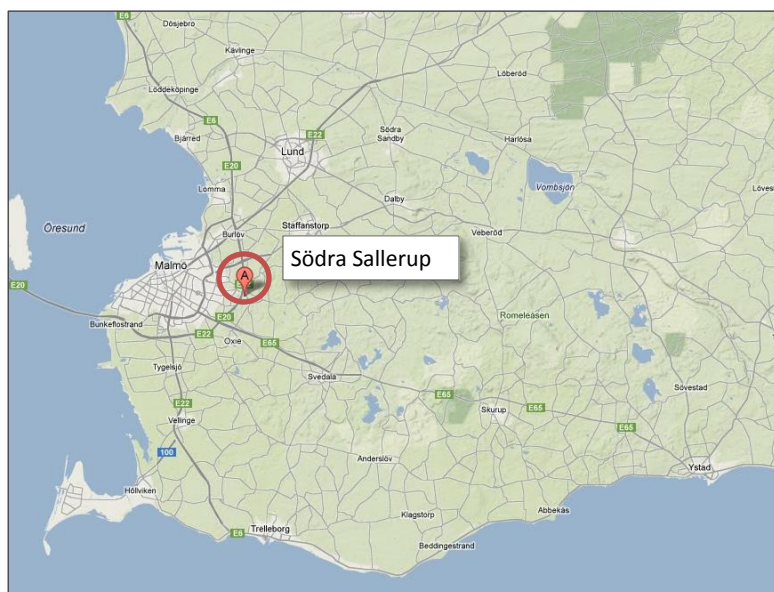

Typografen Nils Ohlqvists äldsta kända förfäder i Oxie är [480] Nils Larsson och hans hustru [481] Gertrud Nilsson. Det framgår inte om de bor på Oxie No 2, men det är klarlagt att deras son är [240] Anders Nilsson, som döptes den 20 juni 1755 i Oxie. Anders Nilsson blir frälse Åbo på Oxie No 2 där han brukar ett ½ mantal enligt husförhörlängden. Han gifter sig den 9 juni 1793 med pigan [241] Bengta Pehrsson. De verkar bara ha fått två barn.

[240] Anders Nilsson 1755 - 1848

1. Gift 9 juni, 1793 i Oxie med [241] **Bengta Pehrsson** f. 1774 † 1845

Gertrud	[120] Nils
f. 8 februari, 1795	f. 11 oktober, 1803

Sonen [120] Nils Andersson gifter sig senare med pigan [121] Ingeborg Pehrsson från grannsocknen **Södra Sallerup**. Hon är dotter till husmannen [242] Peter Dahlqvist och hans hustru [243] Mätta Hansdotter i Östra Kattarp.

[121] Ingeborg Pehrsson verkar ha bott en tid i Bara församling då hon flyttar därifrån år 1830 till Oxie i samband med att hon gifter

sig med [120] Nils Andersson. Bara församling ligger ett stenkast öster om Södra Sallerup och ca 6 km norr om Oxie.

Mormor Ethels morfar Nils Ohlqvists förfäder är alltså bördiga från de små byarna Oxie och Södra Sallerup strax sydost om storstaden Malmö.

Elna Larsdotter och hennes förfäder från byarna Hyby, Lyngby och Skurup

Mormor Ethels morfars mor [61] Elna Larsdotter, hustru till smedsgesällen [60] Anders Nilsson Ohlqvist, föddes den 24 augusti 1846 i byn Skabersjö. Hon är dotter till Åbon [122] Lars Jacobsson och hans hustru [123] Bengta Hansdotter. Familjen bor i Skabersjö 1845-1849 och under dessa år föds alltså dottern Elna och sonen Hans. När Lars Jacobsson och Bengta Hansdotter flyttar till Skabersjö kommer de

närmast från Lyngby. Från Skabersjö flyttar de sedan vidare till Svedala och sedan tillbaka till Hyby. Familjen flyttade ofta och det var säkert en både osäker och slitsam tillvaro då [122] Lars Jacobsson oftast hade tjänst som torpare, statardräng eller husman. Alltså icke jordägande jordbrukare, som var helt beroende av en husbondes välvilja.

Här följer de olika adresser som familjen bodde på och de olika arbeten fadern [122] Lars Jacobsson hade:

- 1820 - 1844** Winninge i Hyby församling, [122] Lars Jacobssons födelseplats
- Den 28 juni 1844 gifter sig [122] Lars Jacobssons med änkan [123] Bengta Hansdotter i Lyngby
- 1844 - 1845** Torpare i Erikstorp No 2 i Lyngby församling
- 1845 - 1849** Statardräng i Skabersjö No 1 & 10 i Skabersjö församling
- 1849 - 1851** Husman i Bosarp i Svedala församling
- 1851 - 1867** Torpare och arbetare i Westerskog i Hyby församling
- 1867 - 1868** Arbetskarl på No 3 Sallerup i Södra Sallerups församling
- 1868 - 1889** Hemmansägare på St. Svedala No 2 i Svedala församling

[122] Lars Jacobsson och [123] Bengta Hansdotter fick sex barn varav alla nådde vuxen ålder, vilket är en bedrift under så tuffa levnadsvillkor. Då de flyttade mycket är barnen födda på flera olika platser; Lyngby, Skabersjö, Svedala och Hyby.

[122] Lars Jacobsson 1820 - 1889

1. Gift 28 juni, 1844 med [123] **Bengta Hansdotter** f. 1812 † 1871

Bertha
f. 21 augusti, 1844

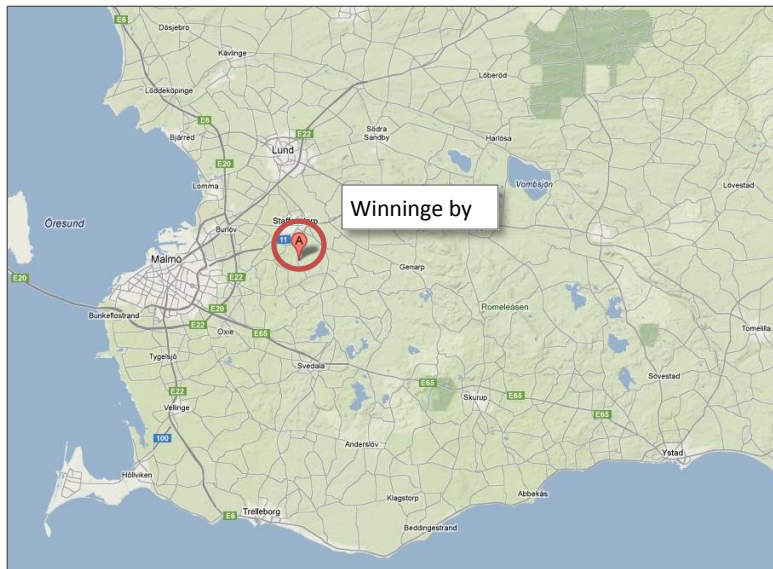
Anna
f. 21 augusti, 1844

[61] **Elna**
f. 24 augusti, 1846

Hans
f. 8 februari, 1849

Per
f. 9 augusti, 1851

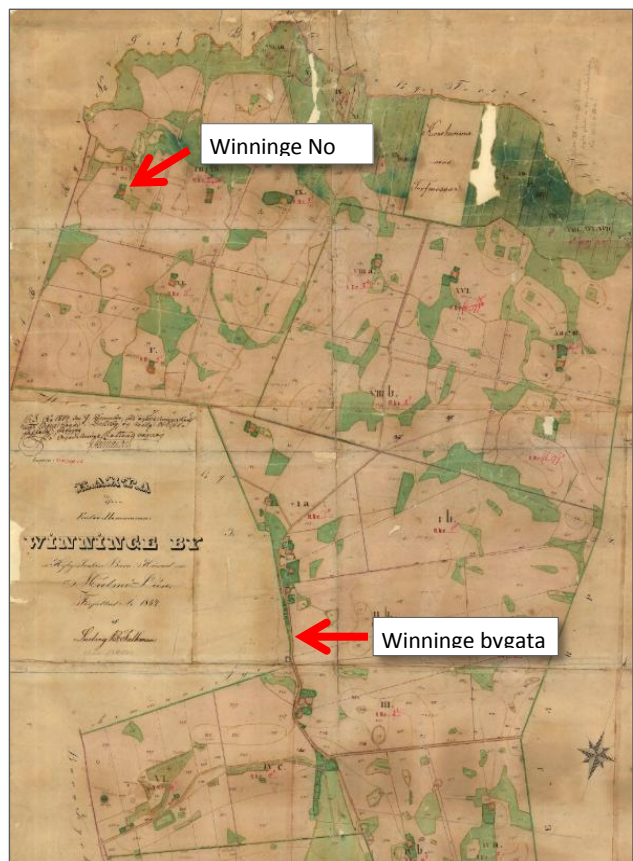
Jakob
f. 18 september, 1853

[122] Lars Jacobsson är född 2 augusti 1820 på No 10 i Winninge by i Hyby församling, medan hustrun [123] Bengta Hansdotter är född i Nygårdshysen i grannbyn Lyngby. Jag har kunnat fastställa i kyrkböckerna att Lars Jacobssons förfäder har bott i Winninge by åtminstone sedan slutet på 1600-talet. Gården Winninge No 10 uppkom troligen i och med enskiftet under 1800-talet,

eftersom benämningen No 10 dyker upp första gången i husförhörlängden ca 1810.

Winninge by finns bland annat belagd genom historiska kartor sedan 1703 men har medeltida ursprung. Winninge bytomt utgör fornlämning vilket betyder att det vi ser idag vilar på medeltida kulturlager. Namnet Winninge kan ha ännu äldre ursprung då bebyggelsenamn med ändelsen -inge anses ha bildats från folkvandringstid (400-600 e Kr) till och med vikingatid. Winninge by enskiftades 1805 och laga enskifte genomfördes 1842. Skiftet medförde att ett antal gårdar flyttade ut från byn och bildade egna enheter. Än idag kan man dock följa bygatan där den slingrar sig fram genom det vackra Skånska jordbrukslandskapet. Lars Jacobssons far och farfar bodde säkert i själva byn. Medan Lars själv är uppväxt på den skiftade egendomen No 10 som var belägen längst upp i nordväst av byns marker (se kartan till höger).

Hyby kyrka där Elna Larsdotters förfäder har döpts, vigts och

Lars Jacobsson var son till Åbon på Winninge No 10 [244] Jacob Andersson och hans hustru [245] Berta Larsdotter. Jacob och Berta är vigda den 20 januari 1804. Dock fick de sitt första barn, dottern Elna redan tre år innan de gifte sig. I kyrkoboken för födda i Hyby församling år 1801 kan man läsa "Den 12 Augusti föddes Börtha Larsdotters i Grönljungen Oägta Barn, som döptes den 13de och kallades Elna – som barnets far angafs vara Drängen Jacob Andersson i Winninge by...". I samband med vigseln 1804 kan man se att Jacob nu är tillträdande Åbo i

Winninge.

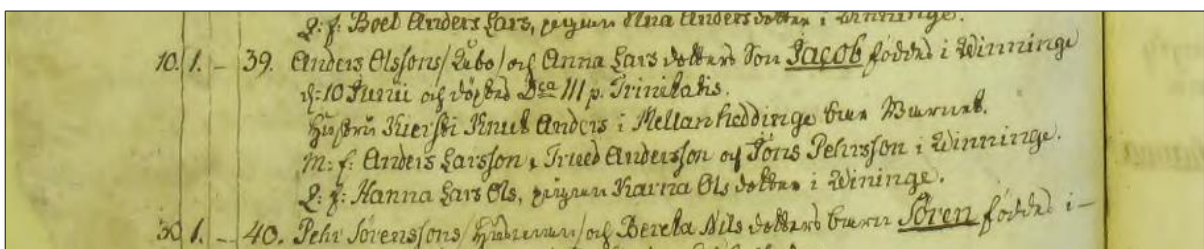
Troligen är [244] Jacob Andersson och [245] Berta Larsdotter vigda i den vackra Hyby gamla kyrka, ca 2 km sydost om Winninge by. Det är en liten men mycket vacker kyrka. Kyrkan stammar från 1100-talet, som många andra kyrkor. 1873 slog en blyxt ner i kyrkan som blev så pass förstörd av branden att man rev hela kyrkan, men undantag för koret som användes som bårhus. Istället ersattes den av Hyby nya kyrka, byggd 1877. Senare restaurerades dock kyrkan och kom åter i bruk som gudstjänstlokal.

[244] Jacob Andersson 1771 - 1842

1. Gift 20 januari, 1804 med [245] Berta Larsdotter f. 1775(?) † (?)

Elna f. 12 augusti, 1801	Anders f. 24 augusti, 1804	Pehr f. 4 januari, 1807	Måns f. 26 september, 1809 † 15 april, 1817
Trued f. 22 februari, 1812	Hans f. 22 januari, 1816	[122] Lars f. 2 augusti, 1820 † 6 januari, 1889	

[245] Berta Larsdotter är troligen född i grannförsamlingen Bara, medan [244] Jacob Andersson är född och uppvuxen i Winninge, Hyby församling. Jacob är född den 10 juni 1771 och han är son till Åbon [488] Anders Olsson och hans hustru [489] Anna Larsdotter. Födelsenotisen för Jacob Andersson i kyrkoboken för Hyby församling år 1771 nedan är bland det vackraste jag sett under min forskning.

Jag har inte kunnat klarlägga när [488] Anders Olsson och [489] Anna Larsdotter gifter sig, men det torde vara kring 1750-1751 då första barnet Ingrid är född 1752. Anna är eventuellt född i Mellanheddinge i grannförsamlingen Kyrkheddinge. Hon anges ha flyttat därifrån 1750 och sonen Jacob har faddrar som kommer från just Mellanheddinge.

[488] Anders Olsson 1704 - (?)

1. Gift med [489] Anna Larsdotter f. 1731(?) † (?)

Ingrid f. 29 maj, 1752	Pehr f. 26 september, 1754	Rasmus f. 28 augusti, 1759	Mätta f. 16 februari, 1761
Bengta f. 15 februari, 1766	[122] Jacob f. 10 juni, 1771 † 25 november, 1842		

I kyrkboken för Hyby församling år 1704 framgår att [488] Anders Olsson är född den 24 februari i Winnige och hans föräldrar är Olof Andersson och Bengta Larsdotter. Då det inte finns några husförhörslängder för denna tid är det svårt att säkerställa nä och var föräldrarna är födda, men det borde vara ca 1670-1685. De hittills äldsta anorna till mormor Ethel som jag har kunnat forska fram så här långt.

Kapitel 3

Restaurangföreståndarinnan Alma Sophia Charlotta Andersson och hennes förfäder från Stockholm och Småland

Alma Ohlqvist med döttrarna Ellen och Agda 1908

Mormor Ethels mormor Alma Sophia Charlotta är född den 28 april 1873 i Malmö Caroli församling. Hon är dotter till cigarrarbetaren [62] August Wilhelm Andersson och hans hustru [63] Sofia Fredrika Petersdotter. Hon växte upp i en väldigt stor familj, hon lär ha haft 15 syskon (jag har dock bara kunnat finna 11 av barnen i kyrkböckerna). Alla barnen lär ha varit mycket musikaliska och konstnärliga. Brodern Gustaf Adolf var förstetenor i Sirkuskören i Malmö och enligt mormor Ethel hade han *"sångröst som Jussi Björling"*. Ytterligare en bror sjöng i Sirkuskören. Säkert kommer många av mormor Ethels konstnärliga och musikaliska anlag från denna familj. Alma var också mycket händig och sydde alltid alla döttrarnas och sina egna kläder.

Som jag berättat tidigare gifte sig Alma med typografen [30] Nils Ohlqvist 1894 i Malmö S:t Pauli församling. De fick två döttrar; Ellen Dagmar Theresia f. 13 maj, 1894 och **Agda Davida Josefina** f. 16 juni, 1895, som är mormor Ethels mor. Tyvärr omkom maken Nils Ohlqvist i en drunkningsolycka i Gävle. Jag har inte kunnat fastställa när detta skedde, men kanske är det strax innan fotot ovan togs. Alma och döttrarna ser så allvarliga ut och jag tänker att maken borde varit med på fotot om han varit i livet. Det är bara en teori och jag får forska vidare i detta. Alma gifter senare om sig med Axel Valfrid Asp "Aspen" kallad och de bosätter sig på den lilla gården Agneslund i utkanten av Malmö. Agneslund, eller Farmen som den kallades blev en central punkt för den stora släkten i Malmö under början av 1900-talet. Mormor har, med kärlek berättat om sin uppväxt på denna gård *"...så kom jag då tillbaka till mitt trygga hem i Malmö [Agneslund]"*, som hon beskriver det när Agda kom och hämtade hem henne från föräldrarna i Köpenhamn.

Som änka försörjde Agda sig och döttrarna som föreståndarinna på Moriska restaurangen i Malmö Folkets park.

Alma och Axel Asp på utflykt i bokskogen ca 1916

Mormor Ethel har berättat att hon har sett hur hennes mormor Alma kunde rulla perfekta cigarrer åt herrarna i familjen att röka. Kanske inte så konstigt då hon kom från en familj som hade cigarrtillverkning som sin huvudsakliga utkomst. Flera av familjemedlemmarna jobbade på Tobaksbolaget i Malmö där Almas bror Gustav också blev verkmästare. Han hade för övrigt fått sin lärlingsutbildning på den berömda Rubens Tobaksfabrik AB i Karlskrona. Gustav rökte cigarrer av märket Marea Selecta. Fadern [62] August Wilhelm Andersson arbetade hela livet med cigarrtillverkning och mycket tyder på att han ärvde detta yrke av sin fader.

[62] August Wilhelm Andersson 1833 - 1895

1. Gift 2 februari 1868 med [63] **Sophia Fredrika Petersdotter** f. 1848 † 1927(?)

Axel Theodor f. 16 november, 1865	Ernst Wilhelm f. 26 april, 1869	Carl Emil f. 21 juni, 1871
[31] Alma Sophia Charlotta f. 28 april, 1873 † 28 maj, 1949	Elin Fredrika f. 21 juni, 1877	Oscar Alfred Bernhard f. 7 november, 1879
Johan August Waldemar f. 29 juli, 1882	Bror Gustaf Adolf f. 12 december, 1884	Gerda Maria Carolina f. 5 februari, 1887
Fritz Hjalmar Theodor f. 15 december, 1888	Frans Vilhelm Conrad f. 27 november, 1891	

När det gäller [31] Alma Sophia Charlotta Anderssons fader [62] August Wilhelm Andersson är det mesta av hans härkomst och uppväxt höljt i dunkel och han är nog en av de mest spännande personerna jag har att forska på. Dels för att han bara helt plötsligt, från ingen stans, dyker upp i historien och kyrkböckerna, men framför allt för att det finns flera spännande historier om honom. Enligt mormor Ethel, och släkttraditionen före henne, ska August Wilhelm Andersson, ha varit oäkta son till Kung Oscar I. Mormor har också berättat att han var cigarrfabrikör och kom till byn där hennes mormors mor tjänade som piga och den stilige cigarrfabrikören valde pigan framför bättre partier. Kanske var det verkligen kärlek som förde dem samman och kanske var August Wilhelm verkligen son till kungen. Jag har naturligtvis inte kunnat belägga vare sig det där med kärleken eller banden till kungahuset, men jag har funnit både August Wilhelm och hans hustru Sophia Fredrica. De möts i socknen Wrigstad (ligger ca 2 mil norr om Lammhult i Småland) dit August Wilhelm Andersson flyttar den 11 december 1863. Han bor då på Wrigstads värdshus och titulerar sig Cigarrfabrikör i husförhörslängden. 1864-1866 bor pigan [63] Sophia Fredrica Petersdotter hos soldaten Prins och hans familj i Soldattorpet No. 16 på Hjelmserys Södergård i grannsocknen Hjelmseryd. Även om de inte bor i samma socken måste de ha träffats under den här tiden för den 16 november 1865 föds parets första barn, sonen Axel Theodor. Det var säkert ingen lätt tid för dem då August Wilhelm inte kunde visa upp ledighetsbetyg till äktenskap för perioden 30 mars 1857 till inflyttningsdagen då han enligt husförhörslängden ska ha vistats i Danmark. Kanske vägrade prästen därför att viga dem. Första barnet föds dock utan att de är gifta, men det är tydligt angivet i födelseboken att August Wilhelm är fader till barnet.

Sofia Fredrika Petersdotter, som födde 16 barn.
Fotot är troligen taget vid hennes 75-årsdag 1924

Den 8 februari 1866 flyttar August Wilhelm från Wrigstad och det anges att han flyttar till Hjälmseryd. Av husförhörslängden i Malmö Caroli församling för år 1866 kan man dock utläsa att han vistades i Danmark från 8 februari till 6 november år 1866. Eftersom jag inte kan finna någon inflyttningsattest för honom i Hjälmseryd tror jag att han aldrig flyttade dit utan till Danmark istället.

Den 6 november 1866 flyttar August Wilhelm Andersson och Sofia Fredrica Petersdotter till Malmö Caroli församling och bosätter sig i kvarteret Danzig. De gifter sig den 2 februari 1868 och den 26 april 1869 föds så sonen Ernst Wilhelm, som är deras första barn inom äktenskapet. August Wilhelm Andersson och Sophia Fredrica Petersdotter får sedan ytterligare 14 barn tillsammans. Familjen bor

huvuddelen av tiden i Malmö, men under perioden 10 december, 1873 till den 5 november 1874 bor de i Skanör.

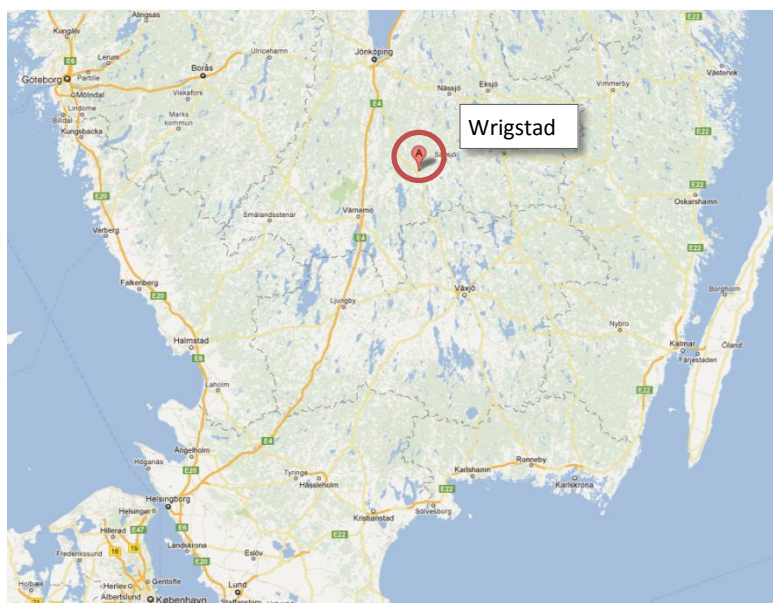
Cigarrfabrikören August Wilhelm Anderssons ursprung?

Jag har inte kunnat finna några noteringar om var [62] August Wilhelm Andersson bor innan han plötsligt dyker upp i husförhörslängden för Wrigstads värdshus 1863. I flyttlängden för Wrigstads församling 1863 finns han angiven som inflyttad den 11 december 1863, men det framgår inte varifrån. Det troliga är dock att han då kommer närmast från Danmark för i husförhörslängden står noterat "*saknar ledighetsbetyg till äktenskap från 30/3 1857 till inflyttningsdagen har under tiden enligt uppgift vistats i Danmark*". Detta betyder att han troligen har en flyttattest som visar var han var bosatt fram till 30 mars 1857, men ingen flyttningsattest som visar var han bodde därefter. Enligt lagen var man tvungen att ha ett så kallat respass (flyttningsattest) i Sverige då som kunde styrka var man kom från, vart man skulle och om man var ledig till äktenskap eller ej. Detta hade alltså inte August Wilhelm. Enligt alla husförhörslängder ska han dock vara född i Stockholm Katarina den 31 januari, 1833 och enligt familjetraditionen (mormor Ethels berättelse) var han oäkta son till en ensamstående mor. Någon sådan födelsenotering går inte att finna i Stockholm Katarina.

Emellertid har jag, med hjälp av en av våra släktingar (Göran Brettéus, barnbarn till August Wilhelms son Bror Gustaf Adolf) funnit födelsenotisen för en Axel Wilhelm Andersson i Stockholm Katarina den 31 januari, 1833. Göran Brettéus har föreslagit att namnet Axel har blivit August vid ett senare tillfälle. Eftersom jag inte har några bostadsadresser fastställda för August Wilhelm före 1863 kan jag inte styrka att vår förfader [62] August Wilhelm Andersson är den samme som denna Axel Wilhelm som är född den 31 januari i Stockholm Katarina. Det finns dock en sak som starkt

indikerar att jag kan ha funnit rätt gossebarn. Axel Wilhelm i Stockholm Katarina är son till kofferdikaptenen, vaktmästaren och **tobakshandlaren** Johan Andersson. Denne Johan Andersson är också född i Karlskrona - dit [62] August Wilhelm Anderssons son senare flyttar för att utbilda sig i cigarrtillverkning. Som sagt, August Wilhelm Andersson är en mycket spännande person att försöka klarlägga ursprunget för och jag ber att få återkomma om honom.

Sophia Fredrika Petersdotter och hennes morfar dragonen Sven Magnusson Daun

[63] Sophia Fredrica Petersdotter är född den 19 september 1848 på torpet Malmö i Wrigstads församling i Jönköpings län. Hon är dotter till torparen [126] Peter Johan Johannisson och hans hustru [127] Gustava Sophia Svensdotter. Sophia Fredrica Petersdotter bor på torpet Malmö i Wrigstad fram till 1864 då hon, endast 16 år gammal, den 11 augusti flyttar till grannsocknen Hjelmteryd. Fadern Peter Johan

Johannisson är fattig, oäkta son till pigan [253] Annica Hansdotter. Lite ovanligt på denna tid så angav aldrig modern någon fader till sonen. I de små samhällena på landet var det normalt mycket svårt att hålla fadern hemlig, men det har alltså inte gått att fastställa vem som är far till Peter Johan. Fastställt är dock att [126] Peter Johan Johannisson gifter sig med [127] Gustava Sophia Svensdotter på julafton 1836 i Nydala församling. Peter Johan, Gustava Sophia bor på torpet Malmö i Wrigstad fram till 1775 då de blir fattighjon och flyttar till fattighuset där de sedan bor fram tills de dör 1884 och 1885.

[126] Peter Johan Johannisson 1810 - 1885

1. Gift 24 december, 1836 med [127] **Gustava Sophia Svensdotter** f. 1808 † 1884

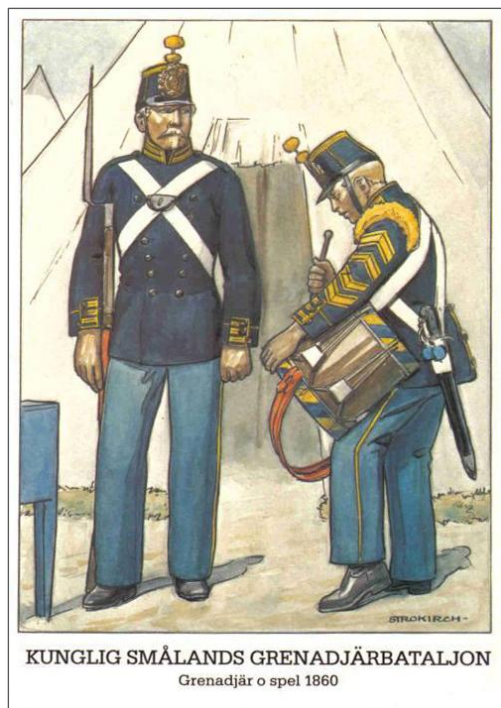
Anna Christina
f. 7 mars, 1836

Sven August
f. 2 juli, 1838

Carolina
f. 16 januari, 1842

Johannes
f. 10 december, 1845

[63] **Sophia Fredrika**
f. 19 september, 1848
† 1927(?)

[127] Gustava Sophia Svensdotter är född på Lilla Gisabo dragontorp i Nydala församling och hon är dotter till Korpralen vid Kungliga Smålands Grenadier Bataljon, [254] Sven Magnusson Daun och hans första hustru [255] Anna Maja Johansdotter. Dragonen och grenadjären Sven Daun tycks ha varit en färgstark man. I den annars fåordiga dödsboken i Nydala församling skriver prästen följande kommentar till hans dödsnotering: "*Grenadjären Sven Daun, Torp. Svenslund und. Hökaberg, Ålderdom och fylleri, 64 år och 9 ½ månad. Född i Malmbäck Sn 6/10 1788. Far Magnus Malmberg och Ingrid Håkansd. Tjenade ifr. 15 år på åtskilliga ställen. Gift a) med Anna maja Johansdtr. fr. Svenarum och hade med henne 2 döttrar, b) 1844 med maja Stina Petersd. c) 1848 med nu efterlevande enkan Maja Lisa Petersdr. Var Grenadjär för Klinthult till 1828, då han fick afsked med pension –*

bevistat fälttåg, mycket begifoen på starka drycker och därför bräcklig de sista åren, sjuk hela det sista året".

Enligt prästens notering ovan deltog alltså Sven Daun i flera fälttåg och i generalmönsterrulla över Wrigstad Compagnie af Kungl. Smålands Grenadier Bataillon vid Generalmönstringen den 7 juni 1828 kan man läsa följande om Sven: "*Sven Daun – Småland – 41 år gammal och med 20 tjänsteår – gift – längd 5' 9" – Begär och får afsked, såsom sjuklig – anmäld till underhåll – bevistat 1806, 13 och 14 års fälttåg, tjänat utmärkt väl*". Smålands grenadjärkår övades på Ränneslätt. Ränneslätt är den övningshed i Sverige som varit i bruk längst tid, från 1686. Smålands grenadjärkår ledde sitt ursprung från Smålands dragonregemente, som 1812 delades i en infanteri- och en kavalleridel där kavaleridelen kom att kallas Smålands Grenadierbataljon.

[254] Sven Magnusson Daun 1789(?) – 1853

1. Gift 16 mars, 1808 med [255] **Anna Maja Johansdotter** f. 1778(?) † 1843

Lena Cajsa	[127] Gustava Sophia
f. 16 november, 1811	f. 9 juni, 1808
	† 8 juni, 1884

2. Gift 9 november, 1844 med **Maja Stina Petersdotter** f. 1792 † 1848

3. Gift 31 december, 1848 med **Maja Lisa Petersdotter** f. 1802 † (?)

Det verkar som om [254] Sven Magnusson Daun är född den 17 maj 1789 i Hudaryd i Malmbäcks församling och är son till båtsmannen (soldat i flottan) Magnus Månsson Malmberg och hans hustru Ingrid Håkansdotter. Datum och årtal stämmer visserligen inte helt med vad som antecknats i Svens dödsnotering, men det har troligen att göra med någon felskrivning under åren.